

**КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - ДРУШТВО ЗА НЕЖИВОТНО
ОСИГУРУВАЊЕ СКОПЈЕ****Примена на условите за осигурување****Член 1**

- (1) Овие Посебни услови се применуваат за осигурување од одговорност на членовите на Управен или Надзорен одбор, членовите на Одборот на директори и Прокуристи (во понатамошниот текст: Друштво). За осигурувањата склучени по овие Посебни услови се применуваат и Општи услови за осигурување од одговорност.

Значење на поимите**Член 2**

- (1) Поимите од овие Посебни услови го имаат следното значење:
- 1) **осигурувач** - КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за неживотно осигурување Скопје, со кој е склучен договор за осигурување;
 - 2) **договорувач на осигурување** - лице кое со осигурувачот склучува договор за осигурување;
 - 3) **осигуреник** - лице чија одговорност е покриена со осигурувањето;
 - 4) **управен одбор** - орган на управување при двостепен систем на управување на друштвото, согласно Законот за трговските друштва и Статутот на друштвото;
 - 5) **надзорен одбор** - орган на надзор на работата на Управен Одбор при двостепен сиситем на управување на друштвото, согласно Законот за трговските друштва и Статутот на друштвото;
 - 6) **член на управен одбор** - физичко лице кое е именувано за член на Управен Одбор на друштвото;
 - 7) **член на надзорен одбор** - физичко лице кое е именувано за член на Надзорниот одбор на друштвото;
 - 8) **одбор на директори** - орган при едностепен сиситем на управување на друштвото, составен од извршни и незвршни членови на одборот на директори;
 - 9) **извршен член** - физичко лице кое е член на одбор на директори, кому одборот на директори му го доверил секојдневното работење со друштвото. Лице кое го носи називот Извршен или Генерален директор;
 - 10) **неизвршен член** - физичко лице - член на Одборот на директори кое нема извршна функција во друштвото и чии овластувања се однесуваат во прв ред, на општото управување и надзор на управувањето со друштвото;
 - 11) **прокура** - пишано трговско овластување кое е запишано во трговскиот регистар, а чиј обем и содржина на овластување е одреден со Законот за трговски друштва;
 - 12) **прокурис** - деловно способно физичко лице овластено од трговецот да го управува неговото претпријатие и притоа да ги извршува сите дејствија и зделки што се врзани за вршење на дејноста на друштвото, а нема право да ги отуѓува и

**ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ ОД ОДГОВОРНОСТ
НА ЧЛЕНОВИ НА УПРАВЕН ИЛИ НАДЗОРЕН ОДБОР, ОДБОР
НА ДИРЕКТОРИ И ПРОКУРИСТИ**

оптоварува недвижностите на трговецот особено ако нема посебно овластување за тоа;

- 13) **акционер** - сопственик на една или повеќе акции кој не одговара за обврските на акционерското друштво, а учествува во основниот капитал поделен во акции;
- 14) **доверител** - лице кое е овластено од должникот да бара исполнување на должничките обврси;
- 15) **оштетно побарување** - е писмено барање или тужба, поднесена против осигуреникот поради надомест на штета;
- 16) **штета** - финансиски износ кој осигуреникот е обврзан да го плати по судска пресуда или спогодба со согласност на осигурителот;
- 17) **барање за надомест на штета** - е писмено барање или тужба покрената против осигуреник за надомест на штета;
- 18) **сума на осигурување** - највисок износ на обврската на осигурувачот за надомест на штета за еден осигурителен случај;
- 19) **премија** - износ кој се плаќа за осигурување врз основа на договорот за осигурување;
- 20) **полиса** - документ на договорот за осигурување.

Предмет на осигурување од одговорност на членовите на Управен или Надзорен Одбор

Член 3

- (1) Предметот на осигурување според овие Посебни услови е одговорноста на членовите на Управен или Надзорен одбор за причинета штета на Друштвото (внатрешна одговорност).
- (2) Со дополнителна премија може да се договори осигурување од одговорност на членовите на Управен, или Надзорен одбор кон акционерите и државните институции (надворешна одговорност).
- (3) Според овие Посебни услови предмет на осигурувањето не е одговорноста на извршните директори, односно лица со посебни овластувања и одговорност, кои според Законот за трговски друштва односно Статутот на Друштвото не се членови на Управен, односно на Надзорен одбор.

Предмет на осигурување од одговорност на членовите на одборот на директори односно извршни и неизвршни членови на одборот на директори

Член 4

- (1) Предметот на осигурување според овие Посебни услови е одговорноста на членовите на одборот на директори односно извршните и неизвршните членови за причинета штета на Друштвото (внатрешна одговорност).
- (2) Со дополнителна премија може да се договори осигурување од одговорност на членовите на одборот на директори односно извршните и неизвршните членови кон акционерите и државните институции (надворешна одговорност).
- (3) Според овие Посебни услови предмет на осигурувањето не е одговорноста на членовите на

Управниот и Надзорниот одбор, односно лица со посебни овластувања и одговорност, кои според Законот за трговски друштва односно Статутот на Друштвото не се членови на одборот на директори.

Предмет на осигурување од одговорност на прокурист

Член 5

- (1) Предметот за осигурување по овие Посебни услови е одговорност на прокуристите за причинета штета на Друштвото (внатрешна одговорност).
- (2) Со дополнителна премија може да се договори и осигурување од одговорност на прокуристите кон акционерите и доверителите (надворешна одговорност).

Оценка за ризик и склучување на договор

Член 6

- (1) Договарачот на осигурувањето должен е да му ги пријави на осигурувачот, при склучувањето на договор, сите околности кои се значајни за оценката на ризикот, во врска со оние кои му се познати или не можеле да останат непознати.
- (2) Договорот за осигурување се склучува врз основа на писмено барање на договарачот на осигурувањето, на формулар на осигурувачот, со приложување на годишен извештај на Друштвото, за последните две години со финансиски извештај.
- (3) Ако договарачот на осигурувањето намерно направи неточна пријава или намерно премолчи некоја околност од таква природа што осигурувачот немало да склучи договор доколку ја знаел вистинската состојба на работите, во тој случај осигурувачот може да побара поништување на договорот.
- (4) Правото на осигурувачот да бара поништување на договорот за осигурување престанува ако тој во рок од три месеци, од денот на дознавањето за намерната неточност на пријавата, или за намерното премолчување не му најави на договарачот на осигурувањето дека има намера да го користи тоа право.
- (5) Договорот за осигурување е склучен тогаш кога ќе се потпише полисата за осигурување и плати целата премија на осигурување.

Време на важност на осигурувањето и подрачје на примена

Член 7

- (1) Со осигурувањето е опфатена одговорноста за штета чиј причинител е работа или пропуст покриен со осигурувањето кој настанал за време на траење на менаџерскиот договор, доколку одредбата за осигурување е составен дел и ако штетата настанала најкасно по истекот на три години од денот на настанувањето на осигурениот случај, освен ако поинаку не е договорено.
- (2) Во случај на сомневање, ќе се смета дека осигурениот случај настанал тогаш кога можело да се преземе некое дејствие за да се спречи настанувањето на штетата.

- (3) Со осигурувањето се опфатени осигураните случаи настанати на подрачјето на Р. Македонија, освен ако поинаку не е договорено.

Обем на покритие на членовите на управен или надзорен одбор и одборот на директори

Член 8

- (1) Со овие Посебни услови за осигурување е покриена одговорноста на членовите на Управниот или Надзорниот одбор и членовите на Одборот на директори, која може да произлезе од повреда на обврските за водење на работата на Друштвото со внимание на уреден и совесен стопанственик во согласност со Законот за трговски друштва и други законски прописи.

Обем на покритие на одговорност на прокуристор

Член 9

- (1) Со овие Посебни услови на осигурување се покрива договорната одговорност на прокуристорот за штета што може да произлезе со повреда на неговата договорна обврска преземајќи ги сите работи за кои тој е овластен, со внимание на уреден и совесен стопанственик во согласност со Законот за трговски друштва и други законски прописи.
- (2) Со овие Посебни услови на осигурување се покрива само поединичната одговорност на прокуристорот. Во случај на групна прокура, осигурувањето мора да се договори посебно за секој од групата прокуристи.

Исклучување од осигурувањето за одговорност на членовите на управниот или надзорниот одбор и членови на одбор на директори

Член 10

- (1) Осигурувачот не е обврзан да изврши било какво плаќање за штета во врска со кое било барање за надомест на штета поднесено против осигуреникот, доколку:
- а) произлезе или може да се припише стекнување на лична корист или корист или примање награда за која членовите на Управниот или Надзорниот одбор и членовите на Одборот на директори по закон или договор немаат право;
 - б) произлезе или може да се припише извршување на кривично дело, нечесно или лажно дело (работа), како и намерна постапка со цел да му се нанесе штета на Друштвото или пак за себе или за друг да се стекне имотна корист. За намерна ќе се смета секоја постапка, односно пропуштање на постапка кога член на Управен или Надзорниот одбор и член на Одбор на директори на Друштвото е свесен дека од тоа може да настане штета, а со неа се согласува;
 - в) барањето за надомест на штета произлегува од повредата на личните права (неимотна штета);
 - г) барањето за надомест на штета произлегува или може да се припишат на било кој начин, непосредно или посредно, на загадување на

животната околина, воените и политичките ризици, без оглед дали војната е објавена или не;

- д) можат да се припишат на фактите или штетните работи кои настанале пред почетокот на важноста на осигурувањето по полиса која го покрива овој вид на одговорност;
- ѓ) произлегуваат или можат да и се припишат на било која работа или направен пропуст во својство на член на Управен или Надзорниот одбор и член на Одбор на директори, на кое било поврзано Друштво;
- е) произлегуваат или можат да се припишат, посредно или непосредно на телесна повреда, заболување, болест, смрт или емоционално пореметување на било кое лице или оштетување, уништување или губење на било какви работи, вклучително и губиток на употребливи работи, кражби, проневера и затајување.

Исклучување од осигурување за одговорност на прокуристор

Член 11

- (1) Осигурувачот не е обврзан да изврши било какво плаќање за штета во врска со било кое барање за надомест на штета поднесено против осигуреникот, доколку прокуристорот:
- а) ги пречекори границите на овластувања од прокуратата;
 - б) ја пренесе прокуратата на друго лице;
 - в) без посебно овластување оттуѓи или оптовари недвижности на друштвото или преземе правни дејства со кои се отпочнува стечајна постапка или друга постапка која доведува до престанок на друштвото (ч.71ст.2 од Законот за трговски друштва);
 - г) без посебно овластување, ќе склучи договор од име на трговското друштво со самиот себе, како друга договорна страна, било тоа да го направи од свое име и за своја сметка, од свое име и за туѓа сметка или од името и за сметка на друго лице (ч.73 од Законот за трговски друштва);
 - д) преземе некоја активност по отповикувањето на прокуратата;
 - ѓ) склучи договор чие склучување со закон е забрането, а друштвото таква работа му одобри.
- (2) Осигурувачот не е обврзан да изврши било какво плаќање за штета во врска со кое барањето за надомест на штета поднесено против осигуреникот, доколку произлегуваат или можат да се припишат, посредно или непосредно на телесни повреди, заболување, болест, смрт или емоционално пореметување на било кое лице или оштетување, уништување или губење на било какви работи, вклучувајќи и губиток на употребливи работи, кражби, проневера и затајување.
- (3) Осигурувањето не се однесува на оштетни побарувања кои произлегуваат од меѓусебните односи на прокуристите во случај на групни прокури.

- (4) Осигурувањето не се однесува на оштетни побарувања кои произлегуваат од работата која ја вршат група прокуристи, без согласност или изрично дополнително одобрение од останатите прокуристи.

Учество на осигуреникот во штета (франшиза)

Член 12

- (1) Осигуреникот во секоја штета учествува со франшиза од минимално 10.000,00 денари и максимално 1% од поединечна или агрегатна штета.
- (2) Осигурувачот е обврзан да го надомести износот на штетата која го надминува износот на франшизата.

Агрегатен лимит

Член 13

- (1) Агрегатниот лимит претставува горна граница на обврска на осигурувачот за сите остварени осигурени случаи во текот на една осигурителна година.
- (2) Агрегатниот лимит на договорот мора да биде наведен во полисата.

Обврски на осигуреникот

Член 14

- (1) Осигуреникот е должен во писмена форма да го извести осигурувачот за било кое барање за надомест на штета поднесено против него од страна на Друштвото, веднаш по сознавање, а најкасно во рок од три дена од кога дознал за тоа.
- (2) Ако се известат со пратка преку пошта, тогаш како доказ дека известувањето е предадено ќе се смета датумот на предавање до поштата.
- (3) Ако осигуреникот не си ја изврши својата обврска во одредено време, должен е да ја надомести на осигурувачот штетата што тој поради ова би ја претрпел.
- (4) Ако во текот на времетраење на периодот на полисата осигуреникот стане свесен за било какви околности за кои разумно може да се очекува дека можат да бидат повод за поднесување барање за надомест на штета против нив, должни се за таквите околности во писмена форма да го известат осигурувачот, наведувајќи ги причините за предвидување на таквото барање за надомест на штета со целосни поединости и датуми.
- (5) Осигуреникот не е овластен без претходна согласност од осигурувачот да се изјаснува за барањето за надомест на штета, а посебно да го признае во целост или делумно, да се договори за барањето за надомест на штета, ниту пак да изврши исплата, освен ако според фактичката состојба не можел да одбие признавање, спогодба односно исплата, а со тоа да не се направи очигледна неправда. Ако осигуреникот во заблуда сметал дека постои негова одговорност или дека се точно утврдени фактите, тоа нема да го оправда.
- (6) Ако осигуреникот се противи на предлогот на осигурувачот барањето за надомест на штета да се реши спогодбено, осигурувачот не е должен да плати

повисок надомест, каматата и трошоците кои поради тоа настанале.

Трошоци за одбрана

Член 15

- (1) Доколку посебно се договори осигурувачот е обврзан да плати разумни трошоци за одбрана на осигуреникот, но не повеќе од 10% од износот на сумата на осигурување.
- (2) Трошоците за одбрана од став (1) на овој член се вклучени во износот на осигурувањето.

Ситуација во случај на спор

Член 16

- (1) Ако против осигуреникот како член на Управниот или Надзорниот одбор, членови на Одбор на директори и прокуриснт на Друштвото, биде поднесена тужба, осигуреникот е должен без одложување да му достави на осигурувачот копија од судската покана, односно тужбата и сите поднесоци за таа парница, како и целата документација во врска со настанот што причинил штета и барањето за надомест на штета и првовремено да го известува осигурувачот за текот на спорот и сите важни факти за исходот на судскиот спор. Осигуреникот е должен лојално да ја води парницата и да се придржува до упатствата на осигурувачот во поглед на водење на спор.
- (2) Осигурувачот може да му се придружи на осигуреникот во парницата, која е покрената против него во својство на вмешувач.
- (3) Во случај осигуреникот да не постапи според став (1) од одвој член, осигурувачот, го задржува правото за прекин на договорот со исклучување од правото за надомест на штета.

Друго осигурување

Член 17

- (1) Осигурувањето што е понудено по овие Посебни услови ќе се примени само во делот во кој доколку се надминуваат износите од второто осигурување кое е на сила и од кое штетата може да се наплати.

Завршни одредби

- (1) Се што не е регулирано со Општите и Посебните услови за осигурување од одговорност ќе се применуваат одредбите од Законот за облигациони односи и Законот за трговски друштва.

Правна поука

- Доколку осигуреникот или корисникот на осигурување не се задоволни од првостепената одлука, имаат право да поднесат приговор во рок од 8 (осум дена) до Комисијата која одлучува по приговори.
- Договорачот, осигуреникот или корисникот на осигурувањето, можат да достават жалба во однос на осигурувачот до Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО), како орган надлежен за супервизија на друштвата за осигурување.

- Во случај на спор помеѓу договорувачот на осигурувањето, односно осигуреникот и осигурувачот, надлежен е стварно надлежниот суд според местото на склучување на договорот за осигурување.

Претседател на Одбор на директори
Иван Фабијанчиќ